

Sadržaj

1	UV	'OD	3
2	INS	STALACIJA USLUGE OPENDNS FAMILY SHIELD	5
	2.1	Konfiguracija na operacijskom sustavu Windows 10	5
	2.2	Konfiguracija na kućnom/uredskom usmjerivaču (engl. <i>router</i>)	11
3	КО	DRIŠTENJE USLUGE OPENDNS FAMILY SHIELD	
4	ZA	KLJUČAK	14

Ovaj dokument izradio je Laboratorij za sustave i signale Zavoda za elektroničke sustave i obradbu informacija Fakulteta elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u Zagrebu.

Ovaj dokument vlasništvo je Nacionalnog CERT–a. Namijenjen je javnoj objavi te se svatko smije njime koristiti i na njega se pozivati, ali isključivo u izvornom obliku, bez izmjena, uz obvezno navođenje izvora podataka. Korištenje ovog dokumenta protivno gornjim navodima povreda je autorskih prava CARNET-a, a sve navedeno u skladu je sa zakonskim odredbama Republike Hrvatske.

1 Uvod

DNS (engl. *Domain Name System*) je sustav koji povezuje simbolička imena s IP adresama. Primjerice, pomoću DNS-a se simboličko ime www.fer.hr prevodi u IP adresu 161.53.72.119. Upravo zbog toga se DNS često naziva "telefonskim imenikom" interneta jer je zbog njega dovoljno da ljudi samo pamte tzv. domenska imena (eng. *domain names*), a računalo zatim ta imena automatski prevodi u IP adrese. Detaljnije objašnjenje DNS-a dostupno je u uvodu prethodnog dokumenta Nacionalnog CERT-a: "DNSSEC".

DNS prevoditelji (engl. *DNS resolvers*) su poslužitelji koje računala krajnjih korisnika pitaju da im prevedu domensko ime u IP adresu, a onda oni (DNS prevoditelji) naprave cijeli postupak prevođenja. Na slici 1 je kroz primjer prikazana uloga DNS prevoditelja unutar cijelog postupka DNS prevođenja. Brojevima je prikazan redoslijed koraka u postupku DNS prevođenja.

Slika 1. Uloga DNS prevoditelja unutar postupka DNS prevođenja

Krajnji korisnici sami mogu birati kojeg će DNS prevoditelja njihovo računalo koristiti. Po uobičajenim postavkama, većina korisnika koristi DNS prevoditelje od svog pružatelja mrežnih usluga (engl. *Internet Service Provider*). To je praktično jer su ti prevoditelji "blizu" korisnika (na razini mreže), pa je zbog toga i proces DNS prevođenja brži.

DNS prevoditelji pružatelja mrežnih usluga obično su konfigurirani tako da prevedu bilo koje domensko ime koje korisnik zatraži od njih. Drugim riječima, oni ne blokiraju prevođenje ni jednog domenskog imena.

No postoje drugi DNS prevoditelji, primjerice prevoditelji usluge *OpenDNS Family Shield*, koji blokiraju prevođenje nekih domenskih imena. Na prvu pomisao, blokiranje prevođenja nekih domenskih imena zvuči nepoželjno. No *OpenDNS Family Shield* prevoditelji primjerice blokiraju prevođenje nekih domenskih imena koje koristi zlonamjerni softver. Na taj se način može blokirati djelovanje zlonamjernog softvera te tako zaštiti računalo. U konačnici, jedan od razloga zašto bi korisnici htjeli koristiti neki drugi DNS prevoditelj, npr. DNS prevoditelj usluge *OpenDNS Family Shield*, je viša razina sigurnosti.

OpenDNS Family Shield je jedna od nekoliko različitih usluga tvrtke *OpenDNS. OpenDNS Family Shield* je zapravo skup DNS prevoditelja koji:

- blokiraju prevođenje nekih domenskih imena vezanih uz *phishing* i zlonamjerni softver
- te uz to blokiraju i prevođenje domenskih imena vezanih uz sadržaj koji je u nekim situacijama neprikladan, primjerice domenska imena vezana uz pornografiju.

Korištenjem DNS prevoditelja usluge *OpenDNS Family Shield* moguće je na besplatan i jednostavan način postići višu razinu sigurnosti te blokirati pristup potencijalno neprikladnim sadržajima. Upravo zato, *OpenDNS Family Shield* je praktično rješenje za škole, javne knjižnice i slična okruženja.

2 Instalacija usluge OpenDNS Family Shield

Instalacija usluge *OpenDNS Family Shield* zapravo se svodi na konfiguraciju računala odnosno mreže tako da računalo/mreža koristi odgovarajuće DNS prevoditelje. DNS prevoditelje možemo konfigurirati na pojedinom računalu ili, u slučaju kućne mreže ili mreže neke manje organizacije, na usmjerivaču (engl. *router*). Ako DNS prevoditelje konfiguriramo na računalu, onda samo to računalo koristi konfigurirane DNS prevoditelje, a ako DNS prevoditelje konfiguriramo na usmjerivaču, onda će u pravilu sva računala na mreži koristiti te DNS prevoditelje.

U ovom će dokumentu biti objašnjeno kako konfigurirati *OpenDNS Family Shield* prevoditelje na računalu s operacijskim sustavom Windows 10 i na uobičajenom kućnom/uredskom usmjerivaču.

2.1 Konfiguracija na operacijskom sustavu Windows 10

U ovom je poglavlju objašnjeno kako konfigurirati *OpenDNS Family Shield* prevoditelje na računalu s operacijskim sustavom Windows 10.

1. Desnom tipkom miša pritisnite na ikonu *Start menu* i odaberite *Network Connections*.

2. Na lijevoj strani pritisnite *Ethernet*, te unutar izbornika odaberite postavku *Change adapter options*.

3. Desnom tipkom miša pritisnite na ikonu mrežne veze koju koristite i odaberite *Properties*.

5 items 1 item selected

:== 📰

Vetwork Connections	- u x					
$\leftarrow$ $\rightarrow$ $\checkmark$ $\bigstar$ Network and Internet $\Rightarrow$ Network Connections $\checkmark$ $\eth$	Search Net 🔎					
Qraanize Disable this network device Diagnose this connection						
alBox Host-Only Networking Sharing rork						
Connect using: Realtek PCIe GBE Family Controller et8	led are Network Adapter et8					
Configure						
Image: Client for Microsoft Networks Image: Client for Microsoft Network Image: Client for Microsoft Network						
Description Transmission Control Protocol/Internet Protocol. The default wide area network protocol that provides communication across diverse interconnected networks.						
OK Cancel						

4. Označite Internet Protocol Version 4 (TCP/IPv4) i odaberite Properties.

5 items 1 item selected

:== 🖿

5. Označite *Use the following DNS server addresses* i u polja *Preferred DNS server* i *Alternate DNS server* upišite IP adrese *OpenDNS Family Shield* prevoditelja: 208.67.222.123 i 208.67.220.123.

😰 Network Connections	- 🗆 X
$\leftarrow \ ightarrow \ ightarrow \ rac{1}{2}$ « Network and Internet $ ightarrow$ Network Connections	✓ O Search Net
Internet Protocol Version 4 (TCP/IPv4) Properties	· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·
N General Alternate Configuration	Only
You can get IP settings assigned automatically if your network supports this capability. Otherwise, you need to ask your network administrator for the appropriate IP settings.	rk Adapter
Obtain an IP address automatically	
O Use the following IP address:	
IP address:	
Subnet mask:	
Default gateway:	
Obtain DNS server address automatically	
Use the following DNS server addresses:	
Preferred DNS server: 208 . 67 . 222 . 123	
Alternate DNS server: 208 . 67 . 220 . 123	
Validate settings upon exit Advanced	
OK Cancel	
5 items 1 item selected	:==

6. Zatim pritisnite *OK*, pa *Close* i ponovno *Close*. Konačno, zatvorite prozor *Network connections*.

7. Kako bi računalo odmah počelo koristiti *OpenDNS Family Shield* prevoditelje, potrebno je isprazniti DNS predmemoriju (engl. *DNS cache*) na računalu. U suprotnom, računalo neće koristiti *OpenDNS Family Shield* prevoditelje za sve DNS upite dok valjanost zapisa u DNS predmemoriji ne istekne (to može potrajati nekoliko sati).

Za pražnjenje DNS predmemorije operacijskog sustava, u polje za pretraživanje (engl. *Search*) pored Windows ikone u donjem lijevom kutu zaslona utipkajte *Command Prompt*, kliknite desnim klikom na aplikaciju i odaberite *Run as Administrator*. Nakon što se pokrene *Command Prompt* upišite naredbu *ipconfig /flushdns* i pritisnite *Enter* na tipkovnici.

2.2 Konfiguracija na kućnom/uredskom usmjerivaču (engl. router)

Različiti usmjerivači imaju različita sučelja, tako da nije moguće dati precizne upute za konfiguraciju koje odgovaraju svakom usmjerivaču. Zato se u ovom poglavlju nalaze općenite upute za konfiguraciju *OpenDNS Family Shield* prevoditelja na kućnom/uredskom usmjerivaču (engl. router):

1. Otvorite postavke vašeg usmjerivača (engl. router)

Postavke se u pravilu postavljaju kroz web preglednik, obično putem URL-a http://192.168.0.1/ili http://192.168.1.1/. Za pristup web sučelju može biti potrebna lozinka.

2. Pronađite izbornik za postavke DNS poslužitelja

Izbornik za postavke DNS poslužitelja se obično nalazi uz ostale osnovne mrežne postavke.

3. Upišite IP adrese *OpenDNS FamilyShield* poslužitelja i spremite/primijenite postavke

IP adrese *OpenDNS Family Shield* poslužitelja su:

- 208.67.222.123
- 208.67.220.123

4. Ispraznite DNS predmemoriju (engl. *DNS cache*) na usmjerivaču i uređajima na mreži

Kako bi računalo odmah krenulo koristiti *OpenDNS Family Shield* prevoditelje, potrebno je isprazniti DNS predmemoriju (engl. *DNS cache*) na usmjerivaču i uređajima na mreži (npr. računalima). U suprotnom, potrebno je pričekati dok valjanost zapisa u DNS predmemoriji ne istekne (to može potrajati nekoliko sati) da računala na mreži krenu koristiti *OpenDNS Family Shield* prevoditelje za sve DNS upite.

S tehničke strane, ovakvom konfiguracijom će usmjerivač putem *Dynamic Host Configuration Protocola* (DHCP-a) dati upute drugim računalima/uređajima na mreži da koriste zadane DNS poslužitelje.

Preciznije upute za konfiguraciju *OpenDNS Family Shield* prevoditelja na nekim modelima usmjerivača dostupne su <u>ovdje</u>.

3 Korištenje usluge OpenDNS Family Shield

Jednom kada je sve konfigurirano kao što je opisano u prošlom poglavlju, računalo odnosno uređaji na mreži automatski će koristiti *OpenDNS Family Shield* prevoditelje te će tako automatski biti blokirani neki zlonamjerni i neprikladni sadržaji.

Za provjeru koristi li računalo uspješno *OpenDNS Family Shield* prevoditelje, moguće je posjetiti web stranicu na URL-u: <u>http://welcome.opendns.com/</u>. Ako je računalo odnosno usmjerivač uspješno konfiguriran, na web stranici će pisati: *"Welcome to OpenDNS!"* kao što je prikazano na slici 2.

Slika 2. Uspješno konfigurirani OpenDNS Family Shield prevoditelji

Za provjeru jesu li *phishing* domene uspješno blokirane moguće je posjetiti web stranicu na URL-u: <u>http://www.internetbadguys.com/</u>. Ako je blokiranje uspješno, na stranici će pisati: *"This site is blocked due to a phishing threat."* kao što je prikazano na slici 3.

÷	$\rightarrow$	G	https://phish.opendns.com/main?url=www.internetbadguys.com&server=fra15&prefs=&tagging=&nref					
			OpenDNS					
			This site is blocked due to a phishing threat.					
			www.internetbadguys.com					
			Phishing is a fraudulent attempt to get you to provide personal information under false pretenses.					
			Sorry, www.internetbadguys.com has been blocked by your network administrator.					
			> Report an incorrect block					
			> Diagnostic Info					
			Terms Privacy Policy Contact					

Slika 3. Uspješno blokirana phishing prijetnja

Za provjeru je li pornografski sadržaj uspješno blokiran, moguće je posjetiti web stranicu na URL-u: <u>http://www.exampleadultsite.com/</u>. Ako je blokiranje uspješno, na stranici će pisati: **"This site is blocked due to content filtering."** kao što je prikazano na slici 4.

Slika 4. Uspješno blokiran neprimjereni sadržaj

4 Zaključak

Škole, javne knjižnice i slična okruženja mogu pomoću usluge *OpenDNS Family Shield* na besplatan i jednostavan način postići višu razinu sigurnosti te blokirati pristup potencijalno neprikladnim sadržajima.

Za naprednije korisnike, tvrtka *OpenDNS* nudi i besplatnu uslugu *OpenDNS Home* koja je suštinski gotovo ista kao i *OpenDNS Family Shield*, samo što još dopušta i precizniju konfiguraciju kategorija domena čije će prevođenje biti blokirano. Primjerice, uslugom *OpenDNS Home* moguće je blokirati i prevođenje domena vezanih uz kockanje, oružja i slično, kao što je prikazano na slici 5. S negativne strane, uslugu *OpenDNS Home* je složenije konfigurirati u usporedbi s uslugom *OpenDNS Family Shield*.

Choose your filtering level							
 High Protects against all adult-related sites, illegal activity sites, video sharing sites, and general time-wasters. 28 categories in this group - <u>View</u> - <u>Customize</u> 					activity, social networking asters.		
0	Moderate	Protects against all adult-related sites and illegal activity. 15 categories in this group - View - Customize				gal activity.	
0	Low	Protects ag 6 categorie	ga s i	inst pornography. n this group - <u>View</u> - <u>Customiz</u>	e		
0	None	Nothing bl	oc	ked.			
0	Custom	Choose the	e c	ategories you want to block.			
	Academic Fraud			Adult Themes		Adware	
	Alcohol			Anime/Manga/Webcomic		Auctions	
	Automotive			Blogs		Business Services	
	Chat			Classifieds		Dating	
	Drugs			Ecommerce/Shopping		Educational Institutions	
	File Storage	C		Financial Institutions		Forums/Message boards	
	Gambling	0		Games		German Youth Protection	
	Government			Hate/Discrimination		Health and Fitness	
	Humor			Instant Messaging		Jobs/Employment	
	Lingerie/Bikini			Movies		Music	
	News/Media			Non-Profits		Nudity	
	P2P/File sharing			Parked Domains		Photo Sharing	
	Podcasts			Politics		Pornography	
	Portals	0		Proxy/Anonymizer		Radio	
	Religious			Research/Reference		Search Engines	
	Sexuality			Social Networking		Software/Technology	
	Sports	0		Tasteless		Television	
	Tobacco			Travel		Video Sharing	
	Visual Search Eng	rines		Weapons		Web Spam	
	Webmail						

Slika 5. Postavke blokiranja sadržaja usluge OpenDNS Home